

Λειτουργικός και Δομικός Διαχωρισμός

Οι Ρυθμιστικές Αρχές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) λειτουργούν με βάση το ρυθμιστικό της πλαισίο το οποίο ενσωματώνουν στο εθνικό δίκαιο. Η εφαρμογή αυτού του ρυθμιστικού πλαισίου έχει στόχο την απελευθέρωση των αγορών και των υπηρεσιών των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και την επίτευξη του υγιούς ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών.

Με την πρόσφατη αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Ρυθμιστικού Πλαισίου (Νοέμβριος 2007), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωσε την πρόθεσή της να προσθέσει ένα επιπλέον "ρυθμιστικό εργαλείο" που θα χρησιμοποιούν οι ρυθμιστικές αρχές για την επίτευξη επαρκώς ανταγωνιστικών αγορών, ήτοι τον λειτουργικό διαχωρισμό. Επί της ουσίας υπάρχουν τρεις τύποι διαχωρισμού: (1) Λογιστικός Διαχωρισμός (Accounting Separation), (2) Λειτουργικός Διαχωρισμός (Functional Separation) και ο (3) Δομικός Διαχωρισμός (Structural Separation).

Ο **Λογιστικός διαχωρισμός** διασφαλίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης του κατεστημένου φορέα εκμετάλλευσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης και ελέγχου τιμών, ενώ παρέχει ρυθμιστική βεβαιότητα για το μέλλον, δεδομένου ότι με την προτεινόμενη δημοσιοποίηση ορισμένων λογιστικών/ κοστολογικών καταστάσεων του κατεστημένου φορέα εκμετάλλευσης, σχετικών με τις ρυθμιζόμενες υπηρεσίες, θα αυξηθεί η διαφάνεια αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται τα κόστη στις ρυθμιζόμενες υπηρεσίες του.

Ο **λειτουργικός διαχωρισμός** αποτελεί μέσον διασφάλισης δίκαιου ανταγωνισμού που συνεπάγεται την ελευθερία επιλογής των καταναλωτών σε μια αγορά τηλεπικοινωνιών όπου δεσπόζει ένας φορέας εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση του λειτουργικού διαχωρισμού απαιτείται ο διαχωρισμός της υποδομής δικτύου του κατεστημένου φορέα εκμετάλλευσης από τις μονάδες που παρέχουν υπηρεσίες με χρήση αυτής της υποδομής. Αν και λειτουργικά δημιουργούνται χωριστές επιχειρηματικές οντότητες, η γενική κυριότητα παραμένει αμετάβλητη. Στο **Ηνωμένο Βασίλειο** η ρυθμιστική αρχή, η OFCOM, καθιέρωσε ήδη το 2003 τον λειτουργικό

διαχωρισμό για την British Telecom, και η σουηδική κυβέρνηση πρότεινε νομοθεσία για την καθιέρωση του λειτουργικού διαχωρισμού στη Σουηδία το Μάρτιο του τρέχοντος έτους. Επίσης λειτουργικός διαχωρισμός έχει εφαρμοστεί στην **Νέα Ζηλανδία** μετά από συνεννόηση μεταξύ της ρυθμιστικής αρχής και της κυβέρνησης. Στην **Ιταλία** ανακοινώθηκε ότι λειτουργικός διαχωρισμός θα εφαρμοστεί στην Telecom Italia μετά από νομοθετική ρύθμιση για ενδυνάμωση της ρυθμιστικής αρχής, ενώ στην **Πολωνία** και την **Ισπανία** μελετούν το θέμα και προβλέπεται ότι θα προχωρήσουν σύντομα. Όσο οι τηλεπικοινωνιακές αγορές καθίστανται πιο δυναμικές, ο λειτουργικός διαχωρισμός επιτρέπει επί ίσοις όροις την πρόσβαση στο δίκτυο των νεοεισερχόμενων στην αγορά και του τμήματος λιανικών πωλήσεων του κατεστημένου φορέα. Παρέχει δε στους νεοεισερχόμενους μια καλή ευκαιρία να δημιουργήσουν υπηρεσίες χρησιμοποιώντας την υπάρχουσα υποδομή του κατεστημένου φορέα.

Τέλος, ως **δομικός διαχωρισμός** ορίζεται ο πλήρης χωρισμός της υποδομής δικτύου και των μονάδων που παρέχουν υπηρεσίες με χρήση αυτής της υποδομής του κατεστημένου φορέα εκμετάλλευσης σε χωριστές επιχειρηματικές οντότητες που λειτουργούν ως εντελώς ανεξάρτητες εταιρίες με διαφορετική κυριότητα. Παράδειγμα εφαρμογής του δομικού διαχωρισμού είναι η **Ιρλανδία** όπου ο οργανισμός τηλεπικοινωνιών Eircom εθελοντικά προχώρησε σε δομικό διαχωρισμό.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι ο λειτουργικός διαχωρισμός, εάν χρησιμοποιηθεί σωστά, μπορεί να χρησιμοποιήσει στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, προκειμένου να αντιμετωπίσουν επίμονα προβλήματα ανταγωνισμού στην τηλεπικοινωνιακή αγορά σε περίπτωση που άλλες λύσεις δεν έχουν

αποδώσει. Μάλιστα, έχει συμπεριλάβει αυτό το ρυθμιστικό μέτρο στις προτάσεις της για το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, που τώρα συζητούνται στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για να διασφαλιστεί ότι ο λειτουργικός διαχωρισμός σε μία χώρα δεν οδηγεί σε στρέβλωση του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά, η πρόταση της κάθε εθνικής ρυθμιστικής αρχής για την εισαγωγή του λειτουργικού διαχωρισμού πρέπει κατ' αρχήν να εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τι ισχύει στην Ελλάδα;

Ο Νόμος 3431/2006, «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις» παρέχει την εξουσιοδότηση στην ΕΕΤΤ να εφαρμόζει τις διατάξεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού (Ν. 703/77) καθώς και τα Άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης της Ρώμης και του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, προκειμένου να παρακολουθεί την υγιή ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Έως τώρα η ΕΕΤΤ, ενώ εξασκεί τις ρυθμιστικές της αρμοδιότητες για την καλύτερη λειτουργία του ανταγωνισμού στην τηλεπικοινωνιακή αγορά προς όφελος του καταναλωτή, δεν έχει εξασκήσει τις αρμοδιότητες της ως Επιτροπή Ανταγωνισμού στην αγορά αυτή σχετικά με το θέμα του λειτουργικού διαχωρισμού του Οργανισμού με δεσπόζουσα θέση στην αγορά.

Η ΕΕΤΤ παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη των αγορών επικοινωνιακών υπηρεσιών και μελετά τις επιπτώσεις στη (πιθανή) στρέβλωση των αγορών αυτών από τον μη διαχωρισμό του οργανισμού με δεσπόζουσα θέση, ενώ παράλληλα βρίσκεται σε διαρκή διαβούλευση με του εταίρους της - τις Ρυθμιστικές Αρχές όλων των χωρών μελών της ΕΕ για το θέμα αυτό.